

(Versie: 20 maart 2026)

Intro bij Agenda 2026 'Burgerschap en Gemeenschap'

VN-Agenda 2015-2030 met 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's) is het gezamenlijke verander- en aanpassingsbesluit van alle 193 landen- leden van de Verenigde Naties over de wereldwijde opgaven. Een nieuw tijdperk.

Daarin vormt het voorkomen van verdere opwarming van de aarde en van vermindering van de aandacht voor de aanpak daarvan, de grootste gezamenlijke opgave ooit voor de wereldbevolking. Zonder ingrijpen, aanpassen en gedragsverandering zijn de gevolgen van de opwarming catastrofaal. Voor mens, dier en natuur, nu en voor anderen na ons.

Het jaar 2025 kenmerkt zich als een periode van internationale conflicten en binnenlandse politieke strubbelingen. Deze zetten het halen van de SDG's om een duurzame wereld dichterbij te brengen, onder druk.

Een reden te meer om als lokale SDG-groep aandacht te vragen voor deze doelen. Dat betekent dat we in 2026 doorgaan met acties en projecten die, hoe bescheiden ook, een duurzame wereld dichterbij kunnen brengen. Aandacht voor mensenrechten, voorkomen en aanpakken van uitsluiten, discriminatie, racisme en antisemitisme zijn daar onderdeel van.

Oorlogen

De oorlog in Oekraïne geeft ons een gevoel van machteloosheid, afschuw en teleurstelling. Ook in 2026 willen we positieve aandacht geven aan de Oekraïense vluchtelingen in de gemeente Apeldoorn. Zolang als nodig zullen wij samen met Oekraïense musici Benefietconcerten voor hulp en steun aan het Oekraïense volk blijven organiseren. St. Werkgroep Hulptransporten Oost-Europa (WHOE) in Apeldoorn kan op onze ondersteuning blijven rekenen.

Ook de oorlog In Gaza heeft ons niet onberoerd gelaten, vooral als we denken aan het mateloos brute begin van deze oorlog en het excessieve genocidale geweld dat daarop volgde. We hopen op een pacificatie die recht doet aan de betrokkenen, niet in het minst aan de Palestijnen. Dit conflict zal ook in 2026 onze aandacht vragen en waar mogelijk ons tot actie bewegen.

De oorlog in Soedan, sinds 2023 massamoorden, etnische zuivering, miljoenen mensen op de vlucht voor honger en geweld, is de grootste humanitaire crisis ter wereld. De internationale gemeenschap is er niet in geslaagd een begin van het einde aan deze grote oorlog te realiseren. Burgers slachtoffer van machtsstrijd. De Amerikaanse aanval op Venezuela (3 januari 2026) en de gezamenlijke aanval met Israël op Iran (28 februari 2026) leidden tot internationale verontwaardiging en een oproep tot de-escalatie en respect voor de principes van het internationaal recht en het handvest van de Verenigde Naties. De Iran-oorlog dient naast steun voor vrijheid voor het onderdrukte Iraanse volk, de geopolitieke belangen van Israël en VS en het voorkomen van kernmacht van het Iraanse bewind. Een oorlog met grote, langdurige wereldwijde gevolgen.

Wereldorde, rechtsstaat, populisme en duurzame opgaven

De wereldorde kraakt, niet in het minst door het optreden van nationalistische, autocratische wereldleiders. Daarbij is de EU, als democratisch en op duurzaamheid gericht verband, voor ons land van belang. Een bewijs daarvan is het Klimaatakkoord van Parijs (2015) dat nog steeds belangrijke doelen op het gebied van klimaat aangeeft.

Internationaal en nationaal worden we geconfronteerd met rechtsextremistische en populistische krachten die de rechtsstaat onder druk zetten en de transitie naar een duurzame samenleving willen vertragen en dwarsbomen. Bovendien heeft een nogal chaotisch politiek proces in ons land voor veel dossiers en tot vertraging en stilstand geleid. De recente landelijke verkiezingen zijn niettemin hoopgevend aangezien ten minste twee politieke partijen die de klimaatdoelen en energietransitie steunen in de coalitievorming een voorname rol spelen.

De uitslag van de gemeentelijke verkiezingen 2026 vormt een extra uitdaging voor de samenwerking en realisatie van de duurzame doelstellingen.

Op de verschillende politieke niveaus zijn de doelen van brede welvaart, klimaatmitigatie en circulaire economie niet van tafel, in tegendeel, zij worden expliciet nagestreefd. Wel is er het gevaar van vertraging en verlies aan prioriteit. Op dit gebied kan de SDG-groep het als haar taak zien het belang van duurzaamheid in al haar vormen levendig te houden door burgers en lokale politici bij de les te houden. We zijn als wereldburgers-lotgenoten verplicht elkaar te assisteren.

Voorname ontwikkelingen zijn voor ons als SDG-groep een extra stimulans om ons op lokaal en regionaal niveau blijvend in te zetten voor duurzame ontwikkeling en aanpassen aan wat duurzaam samenleven nodig heeft, solidair, circulair, divers en inclusief.

SDG-Groep Apeldoorn 2026

Thema: 'Burgerschap en Gemeenschap, wij door ons'

"Echte vrijheid is verantwoordelijke vrijheid. Een mens is pas vrij wanneer hij zijn of haar verantwoordelijkheid neemt tegenover zichzelf en anderen. Dit kan niet zonder een democratische rechtsstaat, scheiding en controle van machten, de universele rechten van de mens, de filosofie en de kunst". (Jeanne Hersch).

Jaarthema's:

- Regio Deal Stedendriehoek
- Enquête Toekomstplannen gemeenten, Grootouders voor het Klimaat
- Onderwijs
Veluws College Mheenpark, de 17 SDG's, GlobalGoalsGo App. Met internationale leerlingengroep, Noors, Duits, Frans, Italiaans en Nederlands
- Klimaatverandering:
Biodiversiteit
Rechten voor de natuur
Water
Bouwen, wonen, werken
Voedsel
Kleding
- Internationaal - Europa
Democratie, rechtsstaat, internationaal recht en Mensenrechten
Verenigde Naties
Internationaal Strafhof
Oekraïne
Gaza
EU-Livestream EU Speciaal Gezant voor Klimaat en Milieu
Dag van Europa
Lezingen 'Toestand in de wereld'

Samenwerking:

ACEC, Apeldoorns Centrum voor Eigentijdse Cultuur
Boekhandel Nawijn & Polak
Julianakerk
Vereniging Onderwijs, Kunst en Wetenschap (OKW)
SDG-Nederland
Grootouders voor het Klimaat, Milieudefensie
Wijkraad Osseveld-Woudhuis
Onderwijs, Veluws College Mheenpark
Jongerenraad Apeldoorn
Zorg & Mantelzorg De Kap
Groene Kerken Apeldoorn
deA, duurzame energiecoöperatie Apeldoorn
Water, SMART Centre Group & World Citizens
Zero Waste, circulaire economie
Duurzaam ondernemers, StroBox, Stufken Buitenruimte, Architect Langendijk
Politieke partijen
Gemeente
Stedendriehoek
Provincie, Klimaat, Burgerberaad
Rijksoverheid
Internationaal Strafhof
Europese Unie, Speciaal Gezant Klimaat en Milieu, Anthony Agotha
Lezingen 'Toestand in de wereld', vice-admiraal b.d. Ben Bekkering
Stichting 'Music for Ukraine'
Oekraïense musici, activisten
Ambassade Oekraïne
SDD Emst, sponsor

Info:

Rode Kruis, 7 crisis die de wereld niet kan negeren

<https://www.rodekruis.nl/nieuwsbericht/de-7-crisis-die-de-wereld-niet-kan-negeren/>

Handvest van Verenigde Naties, San Francisco 26 juni 1945

<https://unric.org/nl/verenigde-naties/vn-handvest/>

Internationaal Strafhof

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/internationale-vrede-en-veiligheid/internationale-rechtsorde>

Rutger Bregman Morele revolutie

<https://www.allesoverboekenenschrijvers.nl/rutger-bregman-morele-revolutie/>

Monitor Brede Welvaart & Duurzame Ontwikkelingsdoelen 2025

<https://www.sdg nederland.nl/rapporten/>

Advies Nationaal Burgerberaad Klimaat

<https://www.burgerberaadklimaat.nl/home/default.aspx>

Grootouders voor het Klimaat

<https://grootoudersvoorhetklimaat.nl/>

Samenvatting Toekomstplan Grootouders voor het Klimaat

<https://grootoudersvoorhetklimaat.nl/wp-content/uploads/Samenvatting-Toekomstplan.pdf>

Think Now Foundation

<https://www.thinknowfoundation.com/>

<https://www.mimik.nl/agenda/de-klimaatgeneraal-en-de-jongeren>

Regio Deal

<https://regiostedendriehoek.nl/regio-deal-sterker-in-3d-projecten-bekend/>

Basecampus, GlobalGoalsGO

<https://basecampus.nl/globalgoalsgo>

EU Resultaat VN-Klimaattop COP30 10-21 november 2025

https://commission.europa.eu/topics/climate-action/eu-cop/eu-cop30_nl

Winst VN-Klimaattop COP30 10-21 november 2025 voor Suriname

<https://gov.sr/suriname-keert-terug-van-vn-klimaattop-cop-30-met-brede-winst-voor-kust-binnenland-en-vrouwenrechten/>

SDG-groep activiteiten op de internationale agenda 2026

Januari 27 Internationale Herdenkingsdag voor de Holocaust

Februari 24 4 jaar oorlog Oekraïne - SDG-groep.

Maart 1 Zero Discriminatiedag, aandacht voor diversiteit, iedereen telt
9 Wereld Waterdag

Maart 8 Internationale Vrouwendag
21 Wereld Bossendag

April 7 Wereldgezondheidsdag
22 Dag van de Aarde, Marktplaats Apeldoorn, 17-19 uur,
Milieudefensie en Grootouders voor het Klimaat - SDG-groep

Mei	9 Dag van Europa, Lezing ‘Oorlog in Oekraïne & International Recht’, Boekhandel Nawijn & Polak - SDG-groep 21 Werelddag voor Culturele Diversiteit
Juni	5 Wereld Milieudag 6 Planty of Food Festival, Westenenkerpark - SDG-groep 9 EU-Livestream, terugblik COP 30, VN Klimaatconferentie in Belém en vooruitblik op de 1e internationale conferentie uitfasering fossiele brandstoffen, 28-29 april 2026 in Santa Marta Colombia. Aandacht voor schoonwater, sanitatie en infiltratie, i.s.m. SMART Centre Group - SDG-groep 26 Handvest Verenigde Naties
Juli	21 Ketikoti ‘ketenen gebroken’ Nationale herdenking afschaffing van de slavernij
Augustus	12 Internationale Dag van de Jeugd 30 Internationale Dag van de Vermisten
September	Groene Maand 1 Duurzame Dinsdag 3 ^e week Vredesweek 21 Internationale Dag van de Vrede 24 SDG Nederland Action Day SDG Nederland Actieweken: 19 september - 10 oktober Water, Biodiversiteit, Rechten voor de Natuur - SDG-groep
Oktober	1-7 Week van de Democratie 10 Dag van de Duurzaamheid 16 Wereldvoedseldag 17 Wereldarmoededag
Oktober	24 Dag van de Verenigde Naties - SDG-groep In voorbereiding lezing ‘De toestand in de wereld’
November	3 US Midterms, General Elections, 6 Internationale dag voor de preventie van aantasting van het milieu bij gewapende conflicten 9 Internationale Dag tegen Fascisme en Antisemitisme Herdenking Kristallnacht, Val van de Berlijnse Muur in 1989

November 20 Internationale Dag voor de rechten van het kind
 25 Internationale Dag voor de uitbanning van geweld tegen vrouwen
 29 Internationale Dag van solidariteit met het Palestijnse volk

December 2 Afschaffing Slavernij, Dag tegen uitbuiting en onderdrukking van en handel in personen
10 Dag van de Mensenrechten en van de Dierenrechten -SDG-groep
 18 Internationale Dag van de Migrant
 20 Internationale Dag van menselijke solidariteit
 29 Internationale Dag van de biologische diversiteit

